

Artssammensetning av planteplankton i Norskehavet

Innholdsfortegnelse

Artssammensetning av planteplankton i Norskehavet

Publisert 06.06.2016 av Overvåkingsgruppen (sekretariat hos Havforskningsinstituttet)

Hvilke grupper og arter av planteplankton det er mest av i Norskehavet endrer seg både gjennom året, og fra år til år. Vi vet ikke nok enda til å si noe om eventuelle endringer over tid.

Corethron criophilum. Foto: Algelaboratoriet, Havforskningsinstituttet

FAKTA

Fakta om planteplankton

Planteplankton er grunnlaget for det meste av livet i havet. Planteplankton består hovedsakelig av encellede frittflytende organismer. Gjennom fotosyntesen omdannes karbondioksid, næringssalter og solenergi til organisk bunnet karbon, samtidig som de produserer oksygen.

Planteplanktonet er viktig føde for andre marine organismer, først og fremst dyreplankton, som igjen er føde for fisk. Planteplankton kan grovt deles inn i tre hovedgrupper; kiselalger, dinoflagellater og små flagellater.

I havområdene er det mest kiselalger. Gjennom året skjer det endringer, både når det gjelder mengde og artssammensetning. Ulike grupper og arter vil være fremtredende i ulike perioder av året.

STATUS OG TREND

Status og trend for artsammensetning i Norskehavet

På grunn av den forholdsvis store variasjonen i artssammensetningen fra år til år er det nødvendig med visst antall år med data for å kunne fastsette hva som er en "normal" tilstand og utvikling i Norskehavet.

Det vi vet så langt er at gruppen kiselalger dominerer om våren. Arter innen slektene *Chaetoceros* og *Thalassiosira* er fremtredende. I de nordlige delene av Norskehavet vil i tillegg flagellaten *Phaeocystis* være fremtredende.

Om sommeren vil planteplanktonsamfunnet være dominert av små flagellater. I enkelte år vil det være kalkalgen *Emiliania* som er dominerende. I andre år vil andre slekter og arter dominere.

Om høsten dominerer dinoflagellater og kiselalger. Dinoflagellatene *Ceratium* og *Scrippsiella*, samt arter innen *Gymnodinium*, er ofte fremtredende. Dette er den perioden av året man hyppigst kan treffe på varmekjære arter.

Forholdene i de åpne havområdene skiller seg fra kystnære områder ved at tettheten av alger oftest er lavere i åpent hav. Mange av de samme artene registreres i begge områdene. Arten *Corethron* er en kiselalge som er typisk for de åpne havområdene. Blant dinoflagellatene er arter innen slektene *Gymnodinium* mer fremtredende, mens *Ceratium* er mindre tallrike i åpne havområder. Av flagellater vil oftest mindre kalkalger være fremtredende.

ÅRSAKER

Årsaker til trendene

Planteplankton påvirkes av klimaendringer, forsurening, endringer i næringssaltkonsentrasjoner og miljøgifter. Enkelte av disse påvirkningene kan gi masseoppblomstringer av noen planteplanktonarter.

Planteplankton utnyttes stort sett bare indirekte av mennesker i dag, via fiske på arter som er avhengige av planteplankton for å overleve.

OM INDIKATOREN

Mer om overvåkingen

Vil du vite mer om hvordan overvåkingen skjer, kvalitet og usikkerhet ved dataene osv. kan du lese mer her:

› [Overvåking av artssammensetning av planteplankton i Norskehavet](#)

Indikator for Norskehavet

Dette er en av mange indikatorer for miljøtilstanden i Norskehavet.

Det finnes indikatorer for havklima, plankton, fisk, sjøfugl og sjøpattedyr, forurensning og menneskelig aktivitet.

Vi kan ikke overvåke alt. Overvåkingsgruppen for de norske havområdene har derfor valgt ut et sett indikatorer, som gir viktig kunnskapsgrunnlag om miljøtilstanden i Norskehavet.